ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2015/826 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 22ας Μαΐου 2015

σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε η Δανία για την προσθήκη νιτρωδών σε ορισμένα προϊόντα με βάση το κρέας

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2015) 3526]

(Το κείμενο στη δανική είναι το μόνο αυθεντικό)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 114 παράγραφος 6,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Με την απόφαση 2010/561/ΕΕ της Επιτροπής ([1]) εγκρίθηκαν οι εθνικές διατάξεις της Δανίας για την προσθήκη νιτρώδους καλίου, Ε 249, και νιτρώδους νατρίου, Ε 250, (νιτρώδη) στα προϊόντα με βάση το κρέας που περιλαμβάνονται στην απόφαση αριθ. 22 της 11ης Ιανουαρίου 2005 σχετικά με τα πρόσθετα τροφίμων *(Bekendtgørelse nr 22 af 11.1.2005 om tilsætningsstoffer til fødevarer)* και στον δανικό θετικό κατάλογο για τα επιτρεπόμενα πρόσθετα τροφίμων *(Liste over tilladte tilsætningsstoffer til fødevarer, «Positivlisten»)*, που κοινοποίησε το Βασίλειο της Δανίας στην Επιτροπή με επιστολή της 20ής Νοεμβρίου 2009, σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 4 της Συνθήκης για τη λειτουργία της ΕΕ (ΣΛΕΕ). Οι εν λόγω εθνικές διατάξεις είναι εγκεκριμένες έως τις 25 Μαΐου 2015.

(2) Δεν ζητήθηκε από τη Δανία να μεταφέρει στο εθνικό δίκαιο την οδηγία 2006/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([2]) για την προσθήκη νιτρωδών σε ορισμένα προϊόντα κρέατος. Με βάση την απόφαση 2010/561/ΕΕ η Δανία πρέπει να συλλέγει συστηματικά και να διαβιβάζει στοιχεία στην Επιτροπή σχετικά με το αν η εφαρμογή των ορίων που προβλέπει η οδηγία 2006/52/ΕΚ επιτυγχάνει το απαιτούμενο επίπεδο προστασίας και, σε αρνητική περίπτωση, αν αυτό θα οδηγούσε σε απαράδεκτο κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία. Επιπλέον, με την απόφαση ζητείται από την Επιτροπή να παρακολουθεί την εφαρμογή της οδηγίας 2006/52/ΕΚ στα κράτη μέλη όσον αφορά ειδικότερα τη χρήση νιτρωδών από τη βιομηχανία στις διάφορες κατηγορίες προϊόντων με βάση το κρέας και να διαβουλεύεται με τα κράτη μέλη, τα ενδιαφερόμενα μέρη και την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA).

(3) Τα όρια και άλλες προϋποθέσεις για τη χρήση νιτρωδών στα προϊόντα με βάση το κρέας που θεσπίζονταν με την οδηγία 2006/52/ΕΚ μεταφέρθηκαν, με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1129/2011 της Επιτροπής ([3]), στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]) που εφαρμόζεται από την 1η Ιουνίου 2013.

(4) Με επιστολή της 25ης Νοεμβρίου 2014, η Δανία γνωστοποίησε στην Επιτροπή ότι επιθυμεί να διατηρήσει τις εθνικές διατάξεις της σχετικά με τη χρήση νιτρωδών προσθέτων σε προϊόντα με βάση το κρέας, οι οποίες διαφέρουν από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 [διάταγμα αριθ. 542 της 27ης Μαΐου 2013 σχετικά με τα πρόσθετα τροφίμων κ.λπ. στα τρόφιμα, BEK nr 542 af 27.5.2013 (tilsætningbekendtgørelsen), Offentliggørelsedato: 31.5.2013, fødevareministeriet]. Για ενίσχυση της κοινοποίησης αυτής, η Δανία υπέβαλε πρόσθετα στοιχεία που περιλαμβάνουν δεδομένα για την κατανάλωση και τις εισαγωγές προϊόντων με βάση το κρέας, την έκθεση στα νιτρώδη, τον επιπολασμό της αλλαντίασης και τον σχηματισμό νιτροζαμινών στα επεξεργασμένα προϊόντα με βάση το κρέας.

([1]) Απόφαση 2010/561/ΕΕ της Επιτροπής, της 25ης Μαΐου 2010, σχετικά με εθνικές διατάξεις που κοινοποίησε η Δανία για την προσθήκη νιτρωδών σε ορισμένα προϊόντα κρέατος (ΕΕ L 247 της 21.9.2010, σ. 55).

([2]) Οδηγία 2006/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 95/2/ΕΚ για τα πρόσθετα τροφίμων πλην των χρωστικών και των γλυκαντικών και της οδηγίας 94/35/ΕΚ για τα γλυκαντικά που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στα τρόφιμα (ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σ. 10).

([3]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1129/2011 της Επιτροπής, της 11ης Νοεμβρίου 2011, για την τροποποίηση του παραρτήματος ΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με την κατάρτιση ενωσιακού καταλόγου για τα πρόσθετα τροφίμων (ΕΕ L 295 της 12.11.2011, σ. 1).

([4]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, που αφορά τα πρόσθετα τροφίμων (ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 16).

1. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

1.1. **Άρθρο 114 παράγραφοι 4 και 6 της ΣΛΕΕ**

(5) Το άρθρο 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ προβλέπει ότι «Όταν, μετά τη θέσπιση μέτρου εναρμόνισης από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, από το Συμβούλιο ή από την Επιτροπή, ένα κράτος μέλος θεωρεί αναγκαίο να διατηρήσει εθνικές διατάξεις που δικαιολογούνται από τις επιτακτικές ανάγκες που προβλέπονται στο άρθρο 36 ή διατάξεις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, τις κοινοποιεί στην Επιτροπή, καθώς και τους λόγους διατήρησής τους».

(6) Σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή εντός έξι μηνών από την κοινοποίηση εγκρίνει ή απορρίπτει τις αντίστοιχες εθνικές διατάξεις, αφού εξακριβώσει αν αποτελούν ή όχι μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών και αν συνιστούν ή όχι εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

1.2. **Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1333/2008**

(7) Σύμφωνα με τις γενικές αρχές του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008, η έγκριση ενός προσθέτου τροφίμων εξαρτάται από την ύπαρξη εύλογης τεχνολογικής ανάγκης, από την αποδοχή του από πλευράς υγείας και από το γεγονός ότι η χρήση του δεν εξαπατά τον καταναλωτή.

(8) Το παράρτημα ΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 θεσπίζει ενωσιακό κατάλογο προσθέτων τροφίμων που εγκρίνονται για χρήση σε τρόφιμα και καθορίζει τους όρους χρήσης τους. Μόνο πρόσθετα τροφίμων που περιλαμβάνονται στον ενωσιακό κατάλογο μπορούν να διατεθούν στην αγορά ως τέτοια και για χρήση σε τρόφιμα υπό τους όρους χρήσης που καθορίζονται σε αυτόν.

(9) Τα νιτρώδη χρησιμοποιούνται στα προϊόντα με βάση το κρέας εδώ και πολλές δεκαετίες, μεταξύ άλλων, για να εξασφαλίσουν, σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες, τη διατήρηση και τη μικροβιολογική ασφάλεια των προϊόντων με βάση το κρέας, ιδίως των αλλαντικών και αλίπαστων, περιορίζοντας, μεταξύ άλλων, τον πολλαπλασιασμό του Clostridium botulinum, του βακτηρίου που προκαλεί αλλαντίαση, ασθένεια που αποτελεί απειλή για τη ζωή. Ταυτόχρονα, αναγνωρίζεται ότι η παρουσία νιτρωδών σε προϊόντα με βάση το κρέας μπορεί να προκαλέσει αύξηση των νιτροζαμινών, οι οποίες έχει αποδειχθεί ότι είναι καρκινογόνες. Κατά συνέπεια, η νομοθεσία σ' αυτόν τον τομέα οφείλει να εξισορροπήσει, αφενός τον κίνδυνο σχηματισμού νιτροζαμινών λόγω της ύπαρξης νιτρωδών στα προϊόντα με βάση το κρέας και, αφετέρου, τα προστατευτικά αποτελέσματα των νιτρωδών ενάντια στον πολλαπλασιασμό των βακτηρίων, ιδίως αυτών που προκαλούν αλλαντίαση.

(10) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1333/2008, παράρτημα ΙΙ, μέρος Ε, Κατηγορίες υπό το 8.3: Τα «προϊόντα με βάση το κρέας» περιέχουν τη μέγιστη ποσότητα νιτρώδους καλίου (Ε 249) και νιτρώδους νατρίου (Ε 250) που μπορούν να προστεθούν κατά την παρασκευή. Για τα περισσότερα προϊόντα με βάση το κρέας η μέγιστη προστιθέμενη ποσότητα είναι 150 mg/kg γενικά και για τα αποστειρωμένα προϊόντα με βάση το κρέας τα 100 mg/kg. Για έναν μικρό αριθμό αλλαντικών και αλίπαστων που παρασκευάζονται παραδοσιακά σε ορισμένα κράτη μέλη η μέγιστη ποσότητα είναι 180 mg/kg.

(11) Κατ' εξαίρεση από τον γενικό κανόνα, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1333/2008, παράρτημα ΙΙ, μέρος Ε, για τις κατηγορίες υπό το 8.3.4: «Παραδοσιακώς διατηρημένα με αλάτι προϊόντα με βάση το κρέας με ειδικές προδιαγραφές όσον αφορά τα νιτρώδη και νιτρικά άλατα» περιέχει τα ανώτατα όρια καταλοίπων για ορισμένα συγκεκριμένα παραδοσιακά αλλαντικά και αλίπαστα που παρασκευάζονται με παραδοσιακές μεθόδους. Υπάρχουν ανώτατα όρια καταλοίπων των 50 mg/kg, των 100 mg/kg και των 175 mg/kg που εφαρμόζονται σε διαφορετικές κατηγορίες αυτών των προϊόντων, π.χ. 175 mg/kg για Wiltshire bacon, dry cured bacon και παρόμοια προϊόντα, και 100 mg/kg για Wiltshire ham και παρόμοια προϊόντα. Σχετικά με τα εν λόγω προϊόντα ορίστηκαν μέγιστες τιμές καταλοίπων καθώς δεν είναι δυνατόν να ελεγχθούν οι προστιθέμενες ποσότητες αλατιού για πάστωμα που απορροφώνται από το κρέας λόγω της φύσης της μεθόδου παρασκευής αυτών των προϊόντων. Η διεργασία παρασκευής αυτών των συγκεκριμένων προϊόντων περιγράφεται στον κανονισμό κατά τρόπο ώστε να αναγνωρίζονται τα «παρόμοια προϊόντα» και να διασαφηνίζεται ποια προϊόντα καλύπτονται από τα διάφορα ανώτατα όρια.

(12) Τα ανώτατα όρια στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 βασίζονται στις γνώμες της επιστημονικής επιτροπής για τα τρόφιμα (στο εξής ΕΕΤ) του 1990 ([1]) και του 1995 ([2]) καθώς και της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων (στο εξής «η Αρχή») της 26ης Νοεμβρίου 2003 ([3]). Οι ανώτατες ποσότητες που μπορεί να προστεθούν

([1]) Γνώμη σχετικά με τα νιτρικά και τα νιτρώδη, της 19ης Οκτωβρίου 1990, Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Εκθέσεις της επιστημονικής επιτροπής τροφίμων (εικοστή έκτη σειρά), σελίδα 21.

([2]) Γνώμη σχετικά με τα νιτρικά και τα νιτρώδη, της 22ας Σεπτεμβρίου 1995, Ευρωπαϊκή Επιτροπή — Εκθέσεις της επιστημονικής επιτροπής τροφίμων (τριακοστή όγδοη σειρά), σελίδα 1.

([3]) Γνώμη της επιστημονικής ομάδας για τις βιολογικές πηγές κινδύνου μετά από αίτηση της Επιτροπής σχετικά με την επίδραση των νιτρωδών/νιτρικών στη μικροβιολογική ασφάλεια των προϊόντων κρέατος, The EFSA Journal (2003) 14, σ. 1.

αντανακλούν τις περιοχές τιμών στις οποίες αναφέρονται οι επιστημονικές γνώμες καθώς διευκρινίζεται ότι έως 100 mg/kg νιτρωδών επιτρέπονται στα αποστειρωμένα προϊόντα με βάση το κρέας και 150 mg/kg σε άλλα προϊόντα με βάση το κρέας. Δεδομένης της μεγάλης ποικιλίας (αλλαντικών και αλίπαστων) προϊόντων με βάση το κρέας και των μεθόδων παρασκευής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ο νομοθέτης της Ένωσης έκρινε ότι δεν ήταν προς το παρόν δυνατό να καθοριστούν τα κατάλληλα επίπεδα νιτρωδών για το κάθε προϊόν.

(13) Οι εξαιρέσεις από τον κανόνα για την εφαρμογή των ανώτατων προστιθέμενων ποσοτήτων έχουν περιορισμένο χαρακτήρα. Ισχύουν για συγκεκριμένα προϊόντα τα οποία παρασκευάζονται με παραδοσιακό τρόπο σε ορισμένα κράτη μέλη και για τα οποία δεν είναι δυνατόν να ελεγχθούν οι προστιθέμενες ποσότητες αλατιού για πάστωμα που απορροφώνται από το κρέας λόγω της φύσης της μεθόδου παρασκευής αυτών των προϊόντων. Τα παραδοσιακά προϊόντα στα οποία εφαρμόζονται καθορίζονται κυρίως μέσω της περιγραφής της μεθόδου παραγωγής.

2. ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΘΕΙΣΕΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

(14) Οι εθνικές διατάξεις που κοινοποιήθηκαν από τη Δανία στις 25 Νοεμβρίου 2014 είναι το διάταγμα αριθ. 542 της 27ης Μαΐου 2013 για τα πρόσθετα τροφίμων κ.λπ. στα τρόφιμα [BEK nr 542 af 27.5.2013 (tilsætningbekendtgørelsen), Offentliggørelsedato: 31.5.2013, Fødevareministeriet]. Στο πλαίσιο της απόφασης 2010/561/ΕΕ, η Επιτροπή έχει αξιολογήσει ήδη τους πιο αυστηρούς κανόνες που εφαρμόζει η Δανία όσον αφορά το E249 και το E250.

Το διάταγμα αριθ. 542 προβλέπει ότι τα νιτρώδη (E 249–250) στα προϊόντα με βάση το κρέας μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο υπό τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο παράρτημα 3 του διατάγματος. Βάσει της απόφασης 2010/561/ΕΕ έχουν τεθεί [οι ακόλουθοι] όροι και περιορισμοί για τη χρήση νιτρωδών (E249–250). Οι κατηγορίες τροφίμων που αναφέρονται στον πίνακα αντιστοιχούν στις κατηγορίες του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 για τα πρόσθετα τροφίμων και αντικαθιστούν τις προκύπτουσες χρήσεις:

Τρόφιμα	Προστιθέμενη ποσότητα νιτρωδών (mg/kg)
08.3.1 Μη θερμικώς επεξεργασμένο κρέας	Συνολικά 60 mg/kg, αλλά σε σαλάμι υπό ζύμωση, συνολικά 100 mg/kg και σε προϊόντα συντηρημένα ή ημισυντηρημένα, συνολικά 150 mg/kg
08.3.2 Θερμικώς επεξεργασμένο κρέας	Συνολικά 60 mg/kg, αλλά όχι στους παραδοσιακούς δανικούς «Kødboller» (κεφτέδες) και στο πατέ από συκώτι. Στα συντηρημένα ή ημισυντηρημένα προϊόντα, συνολικά 150 mg/kg, στα rullepølse (λουκάνικο ρολό), συνολικά 100 mg/kg, και στα συντηρημένα ή ημισυντηρημένα προϊόντα και το αλατισμένο ζαμπόν, συνολικά 150 mg/kg
08.3.4 Παραδοσιακώς διατηρημένα με αλάτι προϊόντα με βάση το κρέας που καλύπτονται από τις ειδικές διατάξεις όσον αφορά τα νιτρώδη και τα νιτρικά	Συνολικά 60 mg/kg, αλλά στο μπέικον τύπου Wiltshire και τεμάχια αυτού, συνολικά 150 mg/kg

(15) Επομένως, το όριο των 60 mg/kg εφαρμόζεται σε πολλά είδη προϊόντων με βάση το κρέας, ενώ τα αντίστοιχα ανώτατα όρια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 είναι 100 ή 150 mg/kg.

3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(16) Με επιστολή της 25ης Νοεμβρίου 2014, η Δανία γνωστοποίησε στην Επιτροπή ότι επιθυμεί να διατηρήσει τις εθνικές διατάξεις της σχετικά με τη χρήση νιτρωδών προσθέτων σε προϊόντα με βάση το κρέας, οι οποίες διαφέρουν από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008. Για ενίσχυση της κοινοποίησης αυτής, η Δανία υπέβαλε πρόσθετα στοιχεία που περιλαμβάνουν δεδομένα για την κατανάλωση και τις εισαγωγές προϊόντων με βάση το κρέας, την έκθεση στα νιτρώδη, τον επιπολασμό της αλλαντίασης και τον σχηματισμό νιτροζαμινών στα επεξεργασμένα προϊόντα με βάση το κρέας.

(17) Η Επιτροπή δημοσίευσε επίσης ανακοίνωση σχετικά με την κοινοποίηση στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* [1] για να πληροφορήσει άλλα ενδιαφερόμενα μέρη για τις εθνικές διατάξεις της Δανίας καθώς και τους λόγους που επικαλέστηκε για να υποστηρίξει την αίτηση. Με επιστολή της 30ής Μαρτίου 2015, η Επιτροπή πληροφόρησε

[1] ΕΕ C 93 της 20.3.2015, σ. 18.

επίσης τα άλλα κράτη μέλη σχετικά με την κοινοποίηση και τους έδωσε την ευκαιρία να υποβάλουν τα σχόλιά τους εντός 30 ημερών. Η Επιτροπή έλαβε σχόλια εντός αυτής της προθεσμίας από την Τσεχική Δημοκρατία και τη Σουηδία.

— Η Τσεχική Δημοκρατία σέβεται τον καθορισμό αυστηρότερων ορίων για τη χρήση νιτρωδών στα προϊόντα με βάση το κρέας στο πλαίσιο των εθνικών απαιτήσεων για τους δανούς παραγωγούς. Αλλά, όσον αφορά τα προϊόντα από άλλα κράτη μέλη, η Τσεχική Δημοκρατία ζητά να τηρούνται τα ισχύοντα επίπεδα για την περιεκτικότητα σε νιτρώδη στα προϊόντα με βάση το κρέας, τα οποία θεσπίζονται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 για τα πρόσθετα τροφίμων.

— Η Σουηδία έχει την άποψη ότι οι εθνικές διατάξεις της Δανίας φαίνεται να είναι βάσιμες και δεν φαίνεται να έχουν σημαντικό αντίκτυπο στις συνθήκες στη Σουηδία. Βάσει των όσων υπέδειξε η Δανία στην κοινοποίησή της, η Σουηδία δεν βλέπει τον λόγο να μη δεχθεί παράταση των υφιστάμενων εθνικών διατάξεων. Η παράταση θα είχε επίσης το πλεονέκτημα ότι δίνει στην ΕΕ χρόνο για επανεξέταση των ορίων των νιτρωδών και καθιστά δυνατή την ενσωμάτωση των εν εξελίξει εργασιών της EFSA για τα νιτρώδη ως πρόσθετα τροφίμων.

4. ΕΠΑΝΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΝΙΤΡΩΔΩΝ

(18) Με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 257/2010 της Επιτροπής [1] ζητείται από την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων να επαναξιολογήσει το νιτρώδες κάλιο (Ε 249) και το νιτρώδες νάτριο (Ε 250) έως το τέλος του 2015. Για την επαναξιολόγηση αυτή, η EFSA θα εξετάσει τις προηγούμενες γνώμες της επιστημονικής επιτροπής τροφίμων (SCF) και της EFSA, εφόσον υπάρχουν, τον αρχικό φάκελο, τα δεδομένα που υποβλήθηκαν από τον ενδιαφερόμενο υπεύθυνο επιχείρησης τροφίμων και/ή άλλο ενδιαφερόμενο μέρος και τα στοιχεία που διαθέτουν η Επιτροπή και τα κράτη μέλη και θα προσδιορίσει τη σχετική βιβλιογραφία που έχει δημοσιευτεί μετά την τελευταία αξιολόγηση για κάθε πρόσθετο τροφίμων.

(19) Τα στοιχεία που έδωσε η Δανία προς υποστήριξη της κοινοποίησής της για την κατανάλωση προϊόντων με βάση το κρέας, για την έκθεση σε νιτρώδη, τον επιπολασμό της αλλαντίασης και τον σχηματισμό νιτροζαμινών στα επεξεργασμένα προϊόντα με βάση το κρέας υποβλήθηκαν στην EFSA με το αίτημα να τα λάβει υπόψη κατά την εν εξελίξει επαναξιολόγηση.

5. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

(20) Το 2014 η Επιτροπή ολοκλήρωσε μια μελέτη συλλογής στοιχείων για την παρακολούθηση της εφαρμογής από τα κράτη μέλη των κανόνων της ΕΕ σχετικά με τα νιτρώδη. Η μελέτη βασίστηκε στις απαντήσεις σε ερωτηματολόγιο που υποβλήθηκε σε όλα τα κράτη μέλη. Διαπιστώνεται ότι με μερικές εξαιρέσεις, η συνήθης ποσότητα νιτρωδών που προστίθεται σε μη αποστειρωμένα προϊόντα είναι μικρότερη από τη μέγιστη ποσότητα στην ΕΕ, αλλά μεγαλύτερη από τα δανικά επίπεδα. Η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η δυνατότητα επανεξέτασης των ισχυόντων ανώτατων επιπέδων νιτρωδών θα πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω [2].

(21) Συνεπώς, η Επιτροπή δρομολόγησε μια μελέτη ad hoc ως προς τη χρήση των νιτρωδών ανά κλάδο σε διάφορες κατηγορίες προϊόντων με βάση το κρέας. Η εν λόγω μελέτη θα περιλαμβάνει βιβλιογραφική έρευνα, διοργάνωση εργαστηρίου με εμπειρογνώμονες στην τεχνολογία τροφίμων με ειδίκευση στο κρέας και έρευνα εντός της βιομηχανίας κρέατος στην ΕΕ για τη σημερινή χρήση και τα επίπεδα χρήσης νιτρωδών σύμφωνα με διάφορους τύπους προϊόντων με βάση το κρέας. Τα συμπεράσματα της μελέτης αυτής θα είναι διαθέσιμα έως το τέλος του 2015.

II. **ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ**

1. ΠΑΡΑΔΕΚΤΟ

(22) Σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφοι 4 και 6 της ΣΛΕΕ, ένα κράτος μέλος μπορεί, μετά τη θέσπιση μέτρου εναρμόνισης, να διατηρήσει πιο αυστηρές εθνικές διατάξεις που δικαιολογούνται από τις επιτακτικές ανάγκες που προβλέπονται στο άρθρο 36 της ΣΛΕΕ ή διατάξεις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος ή του χώρου εργασίας, υπό τον όρο ότι κοινοποιεί αυτές τις εθνικές διατάξεις στην Επιτροπή και η Επιτροπή εγκρίνει αυτά τα μέτρα.

(23) Η δανική κοινοποίηση αφορά τις εθνικές διατάξεις που παρεκκλίνουν από αυτές του παραρτήματος ΙΙ, μέρος Ε του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 σε σχέση με το νιτρώδες κάλιο (Ε 249) και το νιτρώδες νάτριο (Ε 250). Οι ισχύουσες διατάξεις της Δανίας υπήρχαν ήδη κατ' ουσία την εποχή που είχαν αρχικά τεθεί αυτά τα ανώτατα όρια στην οδηγία 2006/52/ΕΚ.

---

[1] Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 257/2010 της Επιτροπής, της 25ης Μαρτίου 2010, σχετικά με την κατάρτιση προγράμματος για την επαναξιολόγηση εγκεκριμένων προσθέτων τροφίμων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου που αφορά τα πρόσθετα τροφίμων (ΕΕ L 80 της 26.3.2010, σ. 19).

[2] https://webgate.ec.europa.eu/sanco_foods/main/index.cfm?event=document.edit&identifier=5924&documentTypeIdentifier=57

(24) Το διάταγμα αριθ. 542 της Δανίας επιτρέπει την προσθήκη νιτρωδών στα προϊόντα με βάση το κρέας μόνον εφόσον δεν γίνεται υπέρβαση των καθορισμένων προστιθέμενων ποσοτήτων. Ανάλογα με τα υπό εξέταση προϊόντα, αυτές οι μέγιστες ποσότητες είναι 60, 100 ή 150 mg/kg, οι οποίες για ορισμένα προϊόντα είναι χαμηλότερες από εκείνες που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008. Επιπλέον, σε αντίθεση με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008, οι διατάξεις της Δανίας δεν περιέχουν καμία εξαίρεση από την αρχή του καθορισμού μέγιστων προστιθέμενων ποσοτήτων για νιτρώδη και, συνεπώς, δεν επιτρέπουν τη διάθεση στην αγορά ορισμένων προϊόντων με βάση το κρέας που παρασκευάζονται με παραδοσιακό τρόπο από άλλα κράτη μέλη.

(25) Επομένως, οι δανικές διατάξεις είναι πιο αυστηρές από τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 στο μέτρο που καθορίζουν χαμηλότερες μέγιστες προστιθέμενες ποσότητες από αυτές που ισχύουν για αρκετά είδη προϊόντων (σε πολλές περιπτώσεις 60 mg/kg) και στο μέτρο που δεν επιτρέπουν τη διάθεση στην αγορά ορισμένων παραδοσιακών προϊόντων με βάση το κρέας λόγω των μέγιστων ποσοτήτων καταλοίπων.

(26) Σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ, η κοινοποίηση συνοδευόταν από περιγραφή των λόγων που δικαιολογούν μία ή περισσότερες από τις επιτακτικές ανάγκες που αναφέρονται στο άρθρο 36 της ΣΛΕΕ, στην προκειμένη περίπτωση την προστασίας της υγείας και της ζωής των ανθρώπων. Μια συνοδευτική έκθεση του δανικού υπουργείου Τροφίμων, Γεωργίας και Αλιείας παρέχει συμπληρωματικά στοιχεία σχετικά με την κατανάλωση και τις εισαγωγές προϊόντων με βάση το κρέας, την έκθεση στα νιτρώδη, τον επιπολασμό της αλλαντίασης και τον σχηματισμό νιτροζαμινών στα επεξεργασμένα προϊόντα με βάση το κρέας.

(27) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή θεωρεί ότι η αίτηση που υπέβαλε η Δανία με σκοπό να εγκριθεί η διατήρηση των εθνικών της διατάξεων για τη χρήση νιτρωδών στα προϊόντα με βάση το κρέας είναι αποδεκτή δυνάμει του άρθρου 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ.

2. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΩΝ

(28) Σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφοι 4 και 6 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή οφείλει να εξακριβώσει αν πληρούνται όλοι οι όροι που παρέχουν τη δυνατότητα σε ένα κράτος μέλος να διατηρεί τις εθνικές διατάξεις του οι οποίες παρεκκλίνουν από ενωσιακό μέτρο εναρμόνισης το οποίο προβλέπεται στο άρθρο αυτό.

(29) Ειδικότερα, η Επιτροπή πρέπει να εκτιμήσει αν οι εθνικές διατάξεις δικαιολογούνται από τις επιτακτικές ανάγκες που αναφέρονται στο άρθρο 36 της ΣΛΕΕ ή έχουν σχέση με την προστασία του περιβάλλοντος ή του περιβάλλοντος εργασίας και δεν υπερβαίνουν τα απαραίτητα για την επίτευξη του επιδιωκόμενου θεμιτού στόχου. Επιπλέον, όταν η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εθνικές διατάξεις πληρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις, οφείλει να εξακριβώσει, σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ, αν αποτελούν ή όχι μέσο αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών και αν συνιστούν ή όχι εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

(30) Πρέπει να σημειωθεί ότι, βάσει του χρονικού πλαισίου που προβλέπεται από το άρθρο 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή, όταν εξετάζει αν οι εθνικές διατάξεις που κοινοποιούνται σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ είναι δικαιολογημένες, πρέπει να βασίζεται στους λόγους που προβάλλει το κοινοποιούν κράτος μέλος. Αυτό σημαίνει ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης, το κράτος μέλος που επιδιώκει να διατηρήσει τα εθνικά μέτρα είναι υπεύθυνο για τη δικαιολόγησή τους.

(31) Ωστόσο, στις περιπτώσεις που η Επιτροπή έχει στη διάθεσή της πληροφορίες βάσει των οποίων το ενωσιακό μέτρο εναρμόνισης από το οποίο παρεκκλίνουν οι κοινοποιηθείσες εθνικές διατάξεις ενδέχεται να πρέπει να εξεταστεί, μπορεί να συνυπολογίσει τις πληροφορίες αυτές κατά την αξιολόγηση των εθνικών διατάξεων που κοινοποιήθηκαν.

2.1. **Η θέση της Δανίας**

(32) Η Δανία υποστηρίζει ότι η νομοθεσία της εξασφαλίζει υψηλότερο επίπεδο προστασίας της υγείας και της ζωής των ανθρώπων καθώς καθορίζει χαμηλότερες μέγιστες προστιθέμενες ποσότητες για τα νιτρώδη από αυτές που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 και δεν επιτρέπει τη διάθεση στην αγορά παραδοσιακών προϊόντων με βάση το κρέας για τα οποία δεν μπορούν να καθοριστούν προστιθέμενες ποσότητες. Η Δανία θεωρεί ότι οι διατάξεις της συνάδουν πλήρως με τις συστάσεις που διατύπωσε η SCF το 1990 και το 1995 καθώς και με τη γνώμη της EFSA της 26ης Νοεμβρίου 2003.

(33) Η Δανία θεωρεί επίσης ότι η ρύθμιση των χρησιμοποιούμενων ποσοτήτων νιτρωδών ανάλογα με τον αν προκύπτει πρόσληψη που υπερβαίνει την καθορισμένη αποδεκτή ημερήσια πρόσληψη, δεν παρέχει την αναγκαία προστασία της υγείας των ανθρώπων. Στην καθορισθείσα ΑΗΠ για τα νιτρώδη δεν συνυπολογίζεται ο σχηματισμός νιτροζαμινών οι

οποίες συνδέονται με τη χρήση των νιτρωδών στα προϊόντα με βάση το κρέας. Σύμφωνα με τις επιστημονικές εκτιμήσεις, οι νιτροζαμίνες είναι γονιδιοτοξικές και για τον λόγο αυτό δεν είναι δυνατό να καθοριστεί όριο κάτω από το οποίο δεν είναι καρκινογόνες. Επίσης, η Δανία τονίζει ότι ο σχηματισμός νιτροζαμινών εξαρτάται από τις προστιθέμενες ποσότητες νιτρωδών και όχι από τις πολύ χαμηλότερες ποσότητες καταλοίπων, οι οποίες, λόγω του μετασχηματισμού της ουσίας στα τρόφιμα, εμφανίζονται κατά κανόνα στο προϊόν τη στιγμή της κατανάλωσης.

(34) Συνεπώς, κατά τη γνώμη της, η συνολική επιστημονική αξιολόγηση αποδεικνύει ότι α) η χρήση θα πρέπει να μειωθεί όσο το δυνατόν περισσότερο με τη χρήση διαφοροποιημένων ποσοτήτων ανάλογα με τις τεχνολογικές ανάγκες που συνδέονται με τα διάφορα τρόφιμα β) η χρήση των νιτρωδών και νιτρικών θα πρέπει να ρυθμίζεται βάσει των ποσοτήτων που προστίθενται και όχι βάσει των ποσοτήτων καταλοίπων και γ) η αναγκαία διατήρηση επιτυγχάνεται με τη χρήση των συνιστώμενων ποσοτήτων από την EFSA. Στο πλαίσιο αυτό, η Δανία θεωρεί ότι οι εθνικές της διατάξεις ακολουθούν συστηματικά αυτές τις συστάσεις, πράγμα που δεν ισχύει για τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 σε ό,τι αφορά τα νιτρώδη.

(35) Η Δανία τονίζει, επίσης, ότι οι εθνικές της διατάξεις ισχύουν εδώ και πολλά χρόνια και δεν προκάλεσαν ποτέ προβλήματα όσον αφορά τη διατήρηση των σχετικών προϊόντων. Επιπλέον, στη Δανία εμφανίζονται σχετικά λίγα κρούσματα αλλαντίασης σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη της ΕΕ και, από το 1980, δεν διαπιστώθηκε κανένα κρούσμα οφειλόμενο στην κατανάλωση προϊόντων με βάση το κρέας. Η Δανία επισημαίνει ότι από το 2006 δεν έχουν αναφερθεί κρούσματα αλλαντίασης στη Δανία. Επομένως, οι δανικές διατάξεις σχετικά με τη χρήση νιτρωδών στα προϊόντα με βάση το κρέας εξακολουθούν να παρέχουν συνολική προστασία από τροφική δηλητηρίαση.

(36) Όσον αφορά τα πρότυπα κατανάλωσης, η έκθεση του δανικού υπουργείου Τροφίμων, Γεωργίας και Αλιείας παρέχει συμπληρωματικά στοιχεία σχετικά με την κατανάλωση και τις εισαγωγές προϊόντων με βάση το κρέας καθώς και ανάλυση των νιτρωδών στα προϊόντα με βάση το κρέας στην αγορά της Δανίας. Σύμφωνα με τις δανικές αρχές, η εν λόγω έκθεση αποδεικνύει ότι η κατανάλωση προϊόντων με βάση το κρέας στα οποία ενδέχεται να έχουν προστεθεί νιτρώδη είναι σταθερή με την πάροδο του χρόνου.

(37) Όσον αφορά την έκθεση στα νιτρώδη, η έκθεση του δανικού υπουργείου Τροφίμων, Γεωργίας και Αλιείας παρέχει εκτιμήσεις που βασίζονται σε 384 αναλύσεις νιτρωδών σε επεξεργασμένο κρέας και κρύα τεμάχια κρέατος και σε στοιχεία για την κατανάλωση από έρευνες σχετικά με τη διατροφή. Βάσει των εν λόγω εκτιμήσεων, ο μέσος όρος έκθεσης είναι κάτω από την αποδεκτή ημερήσια πρόσληψη για τα νιτρώδη. Τα παιδιά ηλικίας 4 έως 5 ετών εκτίθενται σε τριπλάσια έκθεση ανά κιλό σωματικού βάρους σε σύγκριση με τους ενήλικες.

(38) Όσον αφορά τον σχηματισμό νιτροζαμινών σε επεξεργασμένα προϊόντα με βάση το κρέας, το δανικό υπουργείο Τροφίμων, Γεωργίας και Αλιείας προσκόμισε περιληπτική έκθεση για την παρουσία N-νιτροζαμινών στα επεξεργασμένα προϊόντα με βάση το κρέας, που συνέταξε το Εθνικό Ίδρυμα Τροφίμων της Δανίας DTU, στην οποία διαπιστώνεται ότι τα χαμηλά επίπεδα νιτροζαμινών επιτυγχάνονται με όσο το δυνατόν μικρότερη χρήση νιτρωδών και χρήση των νιτρωδών σε συνδυασμό με ερυθορβικό οξύ, ασκορβικό οξύ ή ασκορβικό νάτριο.

(39) Επιπλέον, η Δανία υποστηρίζει ότι οι διατάξεις της σχετικά με τα νιτρώδη δεν αποτελούν εμπόδιο στο εμπόριο, αναφέροντας αριθμούς που δείχνουν ότι οι εισαγωγές προϊόντων με βάση το κρέας από άλλα κράτη μέλη πραγματοποιούνται με αυξανόμενους ρυθμούς από το 2010.

(40) Συνοψίζοντας, η Δανία θεωρεί θεμιτή τη μείωση, μέσω της συνεχιζόμενης εφαρμογής της νομοθεσίας της, του κινδύνου για την ανθρώπινη υγεία λόγω της έκθεσης σε νιτροζαμίνες σε βαθμό μεγαλύτερο απ' όσο απαιτεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1333/2008. Σύμφωνα με τη Δανία, η παρακολούθηση, που ανέλαβε κατ' εφαρμογή της απόφασης 2010/561/ΕΕ, αποδεικνύει ότι τα σχετικά με την υγεία θέματα που είχαν ληφθεί προηγουμένως υπόψη εξακολουθούν να ισχύουν. Τέλος, η Δανία ισχυρίζεται ότι τα διαθέσιμα στοιχεία δείχνουν ότι οι δανικές διατάξεις δεν αποτελούν εμπόδιο στο εμπόριο των σχετικών προϊόντων.

2.2. **Αξιολόγηση της Δανικής θέσης**

2.2.1. *Αιτιολόγηση βάσει των επιτακτικών αναγκών που αναφέρονται στο άρθρο 36 της ΣΛΕΕ*

(41) Η δανική νομοθεσία αποσκοπεί στην επίτευξη υψηλότερου επιπέδου προστασίας της υγείας και της ζωής των ανθρώπων όσον αφορά την έκθεση σε νιτρώδη και τον πιθανό σχηματισμό νιτροζαμινών στα προϊόντα με βάση το κρέας με τον καθορισμό χαμηλότερων ορίων για τις μέγιστες προστιθέμενες ποσότητες νιτρωδών για ορισμένα προϊόντα με βάση το κρέας, σε σύγκριση με τα ανώτατα όρια που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 και την απαγόρευση της διάθεσης στην αγορά προϊόντων για τα οποία μπορούν να καθοριστούν μόνο ανώτατα όρια καταλοίπων.

(42) Για να εκτιμηθεί αν η δανική νομοθεσία είναι πράγματι κατάλληλη και αναγκαία για την επίτευξη αυτού του στόχου πρέπει να ληφθούν υπόψη ορισμένοι παράγοντες. Ειδικότερα, δύο κίνδυνοι για την υγεία πρέπει να εξισορροπηθούν, ο ένας αφορά την παρουσία νιτροζαμινών στα προϊόντα με βάση το κρέας και ο άλλος τη μικροβιολογική ασφάλεια των

προϊόντων με βάση το κρέας. Ο δεύτερος παράγοντας είναι παραπάνω από μια απλή τεχνολογική ανάγκη, αλλά αποτελεί από μόνος του πολύ σημαντικό λόγο ανησυχίας για την υγεία. Ενώ έχει αναγνωριστεί ότι τα επίπεδα των νιτρωδών στα προϊόντα με βάση το κρέας πρέπει να οριοθετηθούν, χαμηλότερα όρια νιτρωδών στο κρέας δεν οδηγούν αυτομάτως σε υψηλότερο επίπεδο προστασίας της ανθρώπινης υγείας. Το πλέον κατάλληλο επίπεδο νιτρωδών εξαρτάται από έναν αριθμό παραγόντων που αναγνωρίζονται στις σχετικές γνωμοδοτήσεις της SCF και της EFSA, π.χ. την προσθήκη αλατιού, την υγρασία, το pH, τον χρόνο ζωής του προϊόντος, την υγιεινή, τη ρύθμιση της θερμοκρασίας κ.λπ.

(43) Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω και των αιτιολογικών σκέψεων 10 και 11, η Επιτροπή θεωρεί ότι, καταρχήν, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 αποτελεί την κατάλληλη απάντηση στην πρόκληση του συμβιβασμού δύο αντικρουόμενων κινδύνων για την υγεία, δεδομένης της ποικιλίας προϊόντων με βάση το κρέας στην Ένωση.

(44) Ωστόσο, η Επιτροπή οφείλει να αξιολογήσει τις συγκεκριμένες επιλογές που έγιναν από τον νομοθέτη της Δανίας και την εμπειρία που αποκτήθηκε από αυτές τις ρυθμίσεις, οι οποίες ισχύουν για μεγάλο χρονικό διάστημα. Μέσω των αριθμών που παρέσχε σχετικά με την εκδήλωση κρουσμάτων τροφικής δηλητηρίασης και, ειδικότερα, αλλαντίασης, η Δανία απέδειξε ότι μέχρι στιγμής έχει επιτύχει ικανοποιητικά αποτελέσματα με τη νομοθεσία της. Αυτά τα δεδομένα καταδεικνύουν ότι τα ανώτατα επίπεδα που καθορίζονται στη δανική νομοθεσία φαίνεται ότι υπήρξαν επαρκή για να εξασφαλίσουν μικροβιολογική ασφάλεια των προϊόντων με βάση το κρέας που παρασκευάζονται αυτή τη στιγμή στη Δανία και των μεθόδων παραγωγής που χρησιμοποιούνται αυτή τη στιγμή στη Δανία.

(45) Η Επιτροπή σημειώνει ότι η δανική νομοθεσία είναι συμβατή με τις σχετικές επιστημονικές γνώμες των επιστημονικών οργάνων της Ένωσης. Βασίζεται στη ρύθμιση των μέγιστων προστιθέμενων τιμών και σέβεται την ποικιλία των προστιθέμενων ποσοτήτων νιτρωδών που αναφέρονται σε αυτές τις γνώμες, δηλαδή 50-150 mg/kg. Ταυτόχρονα, η Δανία θέσπισε ειδικότερες μέγιστες προστιθέμενες ποσότητες για συγκεκριμένες κατηγορίες προϊόντων με βάση το κρέας, σε σύγκριση με τον κανονισμό, λαμβανομένων υπόψη των τύπων προϊόντων με βάση το κρέας και των μεθόδων παρασκευής που επικρατούν στη Δανία.

(46) Επιπλέον, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι, σύμφωνα με πληροφορίες που έδωσε η Δανία, το μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων με βάση το κρέας που καταναλώνει ο δανικός πληθυσμός αποτελείται από προϊόντα με βάση το κρέας για τα οποία το όριο επί του παρόντος είναι τα 60 mg/kg και το οποίο θα έπρεπε να αντικατασταθεί από το όριο των 100 ή 150 mg/kg. Αν και οι δανοί παραγωγοί, όπως και οι παραγωγοί σε άλλα κράτη μέλη, δεν θα ήταν υποχρεωμένοι να αυξήσουν τις ποσότητες νιτρωδών που επί του παρόντος χρησιμοποιούν στα προϊόντα τους ώστε να φτάσουν τα ανώτατα επίπεδα που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1333/2008, δεν μπορεί να αποκλειστεί αύξηση της σημερινής έκθεσης του δανικού πληθυσμού στα νιτρώδη.

(47) Βάσει των πληροφοριών που διαθέτει επί του παρόντος, η Επιτροπή θεωρεί ότι η αίτηση να διατηρηθούν τα κοινοποιηθέντα μέτρα μπορεί να γίνει προσωρινά δεκτή για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας στη Δανία.

2.2.2. *Απουσία αυθαίρετων διακρίσεων ή συγκεκαλυμμένου περιορισμού του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών ή εμποδίων στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς*

2.2.2.1. Απουσία αυθαίρετων διακρίσεων

(48) Το άρθρο 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ υποχρεώνει την Επιτροπή να εξακριβώνει αν τα προβλεπόμενα μέτρα αποτελούν ή όχι μέσο αυθαίρετων διακρίσεων. Κατά τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, για να μην υπάρχουν διακρίσεις, παρόμοιες καταστάσεις δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται με διαφορετικό τρόπο και διαφορετικές καταστάσεις δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο.

(49) Οι δανικοί εθνικοί κανονισμοί ισχύουν τόσο για εγχώρια προϊόντα όσο και για προϊόντα παρασκευασμένα σε άλλα κράτη μέλη. Εφόσον δεν υπάρχει αποδεικτικό στοιχείο περί του αντιθέτου, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι οι εθνικές διατάξεις δεν συνιστούν μέσο αυθαίρετων διακρίσεων.

2.2.2.2. Απουσία συγκεκαλυμμένου περιορισμού του εμπορίου

(50) Τα εθνικά μέτρα που περιορίζουν τη χρήση προϊόντων σε μεγαλύτερο βαθμό απ' ό,τι ένας κανονισμός της Ένωσης συνιστούν, κανονικά, φραγμό στο εμπόριο, επειδή τα προϊόντα που διατίθενται νόμιμα στην αγορά και χρησιμοποιούνται στην υπόλοιπη Ένωση δεν αναμένεται, ως αποτέλεσμα της απαγόρευσης της χρήσης, να διατεθούν στην αγορά του σχετικού κράτους μέλους. Σκοπός των προϋποθέσεων που καθορίζει το άρθρο 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ είναι να μην εφαρμόζονται, για ακατάλληλους λόγους, περιορισμοί βάσει των κριτηρίων που προβλέπονται στις παραγράφους 4 και 5 του εν λόγω άρθρου και να μην συνιστούν αυτοί στην πράξη οικονομικά μέτρα που θα παρεμπόδιζαν τις εισαγωγές προϊόντων από άλλα κράτη μέλη, δηλαδή ένα μέσο έμμεσης προστασίας της εθνικής παραγωγής.

(51) Δεδομένου ότι οι δανικές ρυθμίσεις επιβάλλουν αυστηρότερους κανόνες για την προσθήκη νιτρωδών σε ορισμένα προϊόντα με βάση το κρέας ακόμα και σε φορείς σε άλλα κράτη μέλη σε έναν ούτως ή άλλως εναρμονισμένο τομέα, είναι σε θέση να αποτελέσουν συγκεκαλυμμένο περιορισμό στο εμπόριο ή εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής

αγοράς. Αναγνωρίζεται, ωστόσο, ότι το άρθρο 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ πρέπει να ερμηνεύεται με την έννοια ότι μόνο οι εθνικές διατάξεις που αποτελούν δυσανάλογο εμπόδιο στην εσωτερική αγορά δεν πρέπει να εγκρίνονται. Στο πλαίσιο αυτό, η Δανία υπέβαλε αριθμητικά στοιχεία που δείχνουν ότι οι εισαγωγές προϊόντων με βάση το κρέας από άλλα κράτη μέλη όχι μόνο πραγματοποιήθηκαν παρά τη νομοθεσία της, αλλά και αυξήθηκαν μετά το 2010.

(52) Εφόσον δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι εθνικές διατάξεις συνιστούν πράγματι μέτρο που αποβλέπει στην προστασία της εθνικής παραγωγής, μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι δεν συνιστούν συγκεκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών.

2.2.2.3. Απουσία εμποδίων στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς

(53) Ο όρος αυτός δεν δύναται να ερμηνευθεί κατά τρόπο που να αποτρέπει την έγκριση οποιουδήποτε εθνικού μέτρου πιθανού να επηρεάσει το καθεστώς της εσωτερικής αγοράς. Πράγματι, κάθε εθνικό μέτρο που παρεκκλίνει από ένα μέτρο εναρμόνισης το οποίο αποβλέπει στην εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς συνιστά ουσιαστικά μέτρο ικανό να επηρεάσει την εσωτερική αγορά. Κατά συνέπεια, για να διαφυλαχθεί ο ωφέλιμος χαρακτήρας της διαδικασίας που ορίζεται στο άρθρο 114 της ΣΛΕΕ, η έννοια του εμποδίου στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς πρέπει, στο πλαίσιο του άρθρου 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ, να κατανοείται ως δυσανάλογη συνέπεια σε σχέση με τον επιδιωκόμενο στόχο.

(54) Δεδομένων των οφελών για την υγεία που επικαλείται η δανική κυβέρνηση σχετικά με τη μείωση της έκθεσης σε νιτρώδη στα προϊόντα με βάση το κρέας και του γεγονότος ότι, βάσει των διαθέσιμων επί του παρόντος αριθμητικών στοιχείων, το εμπόριο δεν φαίνεται να επηρεάζεται καθόλου ή σε έναν πολύ περιορισμένο βαθμό, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι κοινοποιηθείσες διατάξεις της Δανίας μπορούν να διατηρηθούν προσωρινά για λόγους προστασίας της υγείας και της ζωής των ανθρώπων, έχοντας υπόψη ότι δεν είναι δυσανάλογες και επομένως δεν αποτελούν εμπόδιο στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς σύμφωνα με το άρθρο 114 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ.

(55) Βάσει της ανωτέρω ανάλυσης, η Επιτροπή θεωρεί ότι ικανοποιείται ο όρος που αφορά την απουσία εμποδίων για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

2.2.3. *Χρονικός περιορισμός*

(56) Τα προαναφερθέντα συμπεράσματα βασίζονται στις διαθέσιμες επί του παρόντος πληροφορίες και, ειδικότερα, στα στοιχεία που δείχνουν ότι η Δανία ήταν σε θέση να ελέγξει την αλλαντίαση παρ' όλα τα χαμηλότερα ανώτατα όρια προστιθέμενων νιτρωδών σε ορισμένα είδη προϊόντων με βάση το κρέας, ενώ ταυτόχρονα δεν εμπόδιζε το εμπόριο σε δυσανάλογο βαθμό.

(57) Ένας άλλος σημαντικός παράγοντας είναι ο ρυθμός κατανάλωσης στη Δανία προϊόντων με βάση το κρέας, στα οποία η εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 θα μπορούσε να οδηγήσει σε αύξηση της έκθεσης του δανικού πληθυσμού στα νιτρώδη και επομένως στις νιτροζαμίνες.

(58) Η Δανία θα χρειαστεί να παρακολουθεί την κατάσταση και να συλλέγει στοιχεία σχετικά με το αν η εφαρμογή των ορίων που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 επιτυγχάνει το απαιτούμενο επίπεδο προστασίας και, σε αρνητική περίπτωση, αν θα οδηγούσε σε απαράδεκτο κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία. Τα στοιχεία που συλλέγονται θα πρέπει να επικεντρώνονται στον έλεγχο της αλλαντίασης. Επιπροσθέτως, η Δανία θα χρειαστεί να συνεχίσει να συλλέγει στοιχεία για τις εισαγωγές προϊόντων με βάση το κρέας από άλλα κράτη μέλη. Η Δανία θα πρέπει να διαβιβάσει στην Επιτροπή τα συλλεχθέντα στοιχεία εντός δύο ετών από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης. Επιπλέον, η Επιτροπή θα πρέπει να εξετάσει τα συμπεράσματα της επαναξιολόγησης των νιτρωδών από την EFSA σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 257/2010 και με τη μελέτη ad hoc όσον αφορά τη χρήση νιτρωδών από τον κλάδο παραγωγής των διαφόρων κατηγοριών προϊόντων με βάση το κρέας.

(59) Με βάση τα παραπάνω, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι εθνικές διατάξεις, όπως διευκρινίζονται παραπάνω, μπορούν να εγκριθούν για περιορισμένο χρονικό διάστημα 3 ετών.

III. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ**

(60) Με βάση τα ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια που υποβλήθηκαν από τα κράτη μέλη σχετικά με την κοινοποίηση που κατέθεσαν οι δανικές αρχές, η Επιτροπή έχει τη γνώμη ότι η αίτηση που υποβλήθηκε από τη Δανία, και την οποία έλαβε η Επιτροπή στις 25 Νοεμβρίου 2014, για τη διατήρηση των εθνικών διατάξεων της Δανίας σχετικά με την προσθήκη νιτρωδών, οι οποίες είναι αυστηρότερες απ' αυτές του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008, μπορεί να εγκριθεί για περίοδο τριών ετών από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας απόφασης. Η Δανία θα χρειαστεί να παρακολουθεί την κατάσταση και να συλλέγει στοιχεία σχετικά με το αν η εφαρμογή των ορίων που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 επιτυγχάνει το απαιτούμενο επίπεδο προστασίας και, σε αρνητική περίπτωση, αν θα οδηγούσε σε απαράδεκτο κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Εγκρίνονται οι εθνικές διατάξεις για την προσθήκη νιτρωδών στα προϊόντα με βάση το κρέας που περιέχονται στο διάταγμα αριθ. 542 της 27ης Μαΐου 2013 για τα πρόσθετα τροφίμων κ.λπ. στα τρόφιμα *[BEK nr 542 af 27.5.2013 (tilsætningbekendtgørelsen), Offentliggørelsedato: 31.5.2013, Fødevareministeriet]*, τις οποίες κοινοποίησε το Βασίλειο της Δανίας στην Επιτροπή με επιστολή της 25ης Νοεμβρίου 2014, δυνάμει του άρθρου 114 παράγραφος 4 της ΣΛΕΕ.

Άρθρο 2

Η ισχύς της παρούσας απόφασης λήγει στις 22 Μαΐου 2018.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο της Δανίας.

Βρυξέλλες, 22 Μαΐου 2015.

Για την Επιτροπή
Vytenis ANDRIUKAITIS
Μέλος της Επιτροπής